

Asia: VN/27997/2023

Lausuntopyyntö Kansallisesta ruokastrategiasta 2040

Luku 3.1: Reiluus ja kannattavuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Kannattavuus ja reiluus

-

Strateginen tavoite 1: Arvonlisä jakautuu aiempaa tasaisemmin ruokaketjussa

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky kasvaa

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ruoka-ala on houkutteleva ja reilu

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Tuotantoeläinten hyvinvointi lisääntyy ja lisää väliotsikko

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 5: Reilu datatalous luo arvoa ruokajärjestelmään

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.2: Huoltovarmuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Huoltovarmuus

Huoltovarmuuteen liittyy oleellisesti myös väestön toimintakyky kriisitilanteissa. Heikko ravitsemus aiheuttaa ylipainoa, monia kroonisia sairauksia, mielenterveyden haasteita ja ennen aikaisia kuolemia. Kriisitilanteisiin varaudutaan siis edistämällä väestön ravitsemusterveyttä. Erityisesti lapsiin ja nuoriin kannattaa panostaa. Tämän ajatuksen voisi lisätä nykytilanne-kuvaukseen.

Strateginen tavoite 1: Riskienhallinta vahvistuu ruokajärjestelmässä

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruuantuotannon jatkuvuus turvataan

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Tuotantopanosten omavaraisuusaste nousee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.3: Luonnon kantokyky

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.3. luonnon kantokyky

-

Strateginen tavoite 1: Ruokaketjun ilmastovaikutukset vähentyvät

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Luonnon monimuotoisuus lisääntyy ja luonnontila paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ravinnepäästöt vähentyvät ja peltojen vesitalous paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.4: Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.4. Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Toivoisimme, että myös tässä luvussa painotus olisi vahvasti kasvipainotteisemman ruokakulttuurin edistämisessä. Nykytila-kuvaukseen olisi hyvä lisätä, että Suomessa ravitsemusterveyserot ovat merkittävät: matalampi koulutus ja tulotaso ennustaa heikompia ruokatottumuksia ja vaikeuttaa myös siirtymää kestävämpään ruokavalioon. Vaikutukset ovat ylisukupolvisia. Ravitsemusterveyserojen kaventaminen tulisi olla yksi ruokastrategian tavoitteista.

Suomalaisten ruokatottumuksia kuvaassa kohdassa tulisi kertoa, että myös punaisen ja prosessoidun lihan suuri kulutus ja vähäinen kasvien ja palkokasvien kulutus on suuri haaste, erityisesti miehillä. Liikalihavuus sana ei ole nykyään enää asiantuntijoiden käyttämä.

Strateginen tavoite 1: Kotimaisten elintarvikkeiden käyttö lisääntyy ja ymmärrys ruokajärjestelmästä vahvistuu

Huomioita ja havaintoja

Ehdotus muutokseksi: Ruokakasvatusta lisätään varhaiskasvatuksesta yliopistoon. Mikäli lause "opetusta ruokajärjestelmistä" säilytetään, olisi siihen hyvä lisätä "ja monipuolisista ruokavalinnoista".

Ehdotus muutokseksi: Paikallisten/kotimaisten ja kestävien tuotteiden käyttö yleistyy...

Kestävyys-sana olisi hyvä näkyä tässä.

Strateginen tavoite 2: Mahdollisuus terveelliseen ruokaan lisääntyy

Huomioita ja havaintoja

Kannatamme lämpimästi tavoitetta.

Tekstiin lisäys: Kasvien, vihannesten ja palkokasvien käyttö lisääntyy. Jos syömästämme proteiinista puolet olisi kasvipäisiä, saavutettaisiin merkittäviä terveys- ja ympäristöhyötyjä. Nykyään kasviproteiinien osuus on noin 30 %.

Tieteellisen tiedon lisääntyminen on tärkeä tavoite, mutta vielä enemmän tarvetta olisi tiedon hyödyntämiselle, esimerkiksi osana julkisten ruokapalveluiden työtä tai poliittisessa päätöksenteossa.

Strateginen tavoite 3: Ruoka on osa rikasta ja elävää ruokakulttuuria

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Yhteisöllisyys ruuan ympärillä kasvaa ja vahvistaa hyvinvointia

Huomioita ja havaintoja

Kiitos siitä, että ruokailo on mainittu osana tavoitetta.

Luku 4: Kehitettävät valmiudet

Huomioita ja havaintoja lukuun 4 Kehitettävät valmiudet

Tässä luvussa olisi hyvä kuvata poikkihallinnollista yhteistyötä valtionhallinnossa, esimerkiksi STM:n ja MMM:n välistä yhteistyötä ruoka-asioiden edistämisessä.

Muuta kommentoitavaa

Muita huomioita strategiasta.

-

Varjonen Silja
Ruokakasvatusyhdistys Ruukku ry